

Ο ΝΟΥΜΑΣ ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ

Για την Ελλάδα Δρ. 10.—Για το Έξωτερικό Δρ. 10

20 λεφτά το φύλλο λεφτά 20

ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ: Στάσις της Πλατείας Συντάγματος, Ομόνοιας, Υπουργείου Οικονομικών, Σταθμού Τριχιδρόμου (Οφθαλμιατρείο) Σταθμού Υπογείου Σιδηροδρόμου (Ομόνοια) στο καπνοπωλείο Σαββή (Πλατεία Στουρνάρα, Έξαρχεια), στο βιβλιοπωλείο «Εστία» Γ. Κολάρου.

Η συνδρομή πληρώνεται μπροστά κ' είναι ενός χρόνου πάντα.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ

ΚΑΙ

ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΜΕΡΕΣ

βρίσκεται στο γραφείο μας το γράμμα κάποιου Ρωμού που γιορτάζει με βοήθες και με ξεφωνητά την παράδοση του Πόρτ-Αρθούρ. Το γράμμα αυτό το διαβάσαμε και το ξαναδιαβάσαμε, όχι γιατί μας πέρασε ποτέ από το νου πως μπορούσαμε να δημοσιεύουμε τέτοιες παλαβομάρες, αλλά γιατί ψάχναμε να βρούμε ποιο σκοπό ποθούσε τον πατριώτη μας να γράφει τέτοιο γράμμα και να μας το στείλει «μέ την Ήλπιδα πάντοτε, καθώς μας γράφει, πως θα το δημοσιεύουμε πρώτο πρώτο, και με μεγάλα στοιχεία στην εφημερίδα μας.

Το σκοπό τον βρήκαμε. Η Ρωμ α ί τ η η α μ υ α λ ω σ ύ ν η και δώ. Αδελφί, η αναθεματισμένη, τα φταίει όλα. Κι αυτή μας σπρώχνει κάθε φορά να κάνουμε πράγματα ανάποδα και να λέμε τις

ζωτανούς προγόνους μας, που άγιασαν με το αίμα τους και θεμελίωσαν με την παλληκαριά τους τη ζωντανή Ακρόπολη...

Η ΧΑΡΗ. Και ύστερα;
Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Θέλετε και το ύστερα; Να τ' ακούσετε. Μή σ' εσ' κουράσω μοναχά!..

Η ΧΑΡΗ. Νά μάς κουράσετε; Τόσο δημοφιλής είστε...

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Το ξέρω πως πάντα σ' εσ' τραβάνε τα δημοφιλής λόγια. Ύστερα, σ' ανθεβαίναμε με τον παπού και με τα δερμάκια μου άπάνω στην Ακρόπολη, καθόμασταν, βλέπετε, και κοντά κι ο περίφημος αυτός; Είτανε ταχτικός; Μας, ο παπούς μας, ήγούσε στα διάφορα μνημεία και μάς έλεγε: «Νά παιδιά μου! Δώ, από κάτω απ' αυτές τις κολώνες, είτανε το γιατάκι του Γκούρ. Δώ, σ' αυτή τη μεριά, λογόφερε με νύχτα ο Μακρυγιάννης με το Φαβί. Νά και το μέρος που σκοτώθηκε ο Γκούρ... Από εκείνο το παράθυρο του Πύργου γκρεμίσανε τον καπετάν Δυσσέα, τον Αντρούτσο. Πήμα παρακάτου. Βλέπετε εκείνο το δρομάκι, πλάι στο Καρσίσι;—Ο παπούς που νά ξέρει γι' Αρείο Πάγο και γι' ατίμια!.. — Από εκείνο το δρομάκι ήρθαμε μια θεοσκότεινη νύχτα, φορτωμένοι στη ράχη μας το μπαρούτι, και κλειστήκαμε στο Κάζετρο!..» Και τότε

πάλι γυρνώντας πίσω, που ακούσαμε ο έναν καπνιστή της Στουρνάρας. Από Ρωμιοί ανταμώθηκαν πρώι πρώι:

— Τάμαθες; Παράδθηκε το Πόρτ-Αρθούρ!
— Τάμαθα λέει; Χιές βράδυ μέθησα από τη χαρά μου και τ'άνα θάλασσα!

Νά λοιπόν ένας Ρωμιοίς που μέθησε από τη χαρά του γιατί έπεσε το Πόρτ-Αρθούρ. Νά κι άλλος—ο φίλος δά που μάς γράφει— που χαιρείται γιατί έπεσε το Πόρτ-Αρθούρ.

— Έτσι νιέ! ξεφωνίζει με χαρά. Ξεπλύνουμε τη ντροπή μας για τη Λάρισα! Δε θάμασε μοναχοί μας. Θάχουμε και συντρόφους. «Αν έμεις εγκαταλείψαμε τη Λάρισα, νά τώρα που κι οι Ρώσοι παραδίνουν το Πόρτ-Αρθούρ!

Λογική μια φροιά! Ψέματα; Τί Λάρισα, τί Πόρτ-Αρθούρ! Τί έμεις, τί οι Ρώσοι! «Αν το καλοξιάσεις μάλιστα το πράμα, μπορεί στο τέλος νά βρεις πως κάτι περισσότερο αξίζουμε από τους Ρώσους, αφού παραδώσαμε τη Λάρισα χωρίς νά δεθούν οι αξιωματικοί μας κ' οι στρατιώτες μας με λόγο τιμής πως δε θά ξαναπολεμήσουνε όσο βαστάει ο πόλεμος. «Ας τ' ακούσει αλλιώς ο γελοίος ο Σταϊσέ!

«Υστερ' απ' όλ' αυτά, δε βρίσκει πως η μόνη εδχή, που μάς ταιριάζει για τον καινούριο χρόνο, είναι τα μ υ α λ ά;

Μυαλά λοιπόν, μυαλά, αν όχι νά καταφέρουμε μεγάλα πράματα, τουλάχιστο νά νά μπορούμε νά κρούσουμε τις άνοητες μας.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

Έχει μια βδομάδα τώρα που με άπλοχεριά 'Αμερικάνου εκατομμυριούχου σκοπάζει μοναχάδες σ' αυτούς υπαλλήλους της. Πάρτε την 'Εφημ. της Κυβερνήσεως» στα χέρια σας και θά θαυμάσετε. Ούτε μικ' ούτε δού. Με τις ντουζίνες δημοσιεύονται καθ' μέρα οι πάφες κ' οι μετάσεις και στέλνονται πρωχοί υπάλληλοι, μετ' στις γιορτές και μετ' χειμών, ή στ' σπύτι τους νά φορήσουν από την πείνα, ή από τη μιά στην άλλη άκρη νά μάθουνε λίγη γεωγραφία, που δίν κατορθώσανε νά τήνε μάθουνε στο σχολείο.

Τ'α ξεδοα πιά που γίνονται γι' αυτή τη φασαρία παιδες τ'α λογαριάζει. Ο κ. Ντεληγιάννης, θάρ-

λεγε αυτά με πόνο και μ' ένθουσιασμό ο παπούς, και μάς έδειχνε τη ζωντανή Ακρόπολη, και μάς μάθαινε νά την αγαπούμε και μεις, όπως την αγαπούσανε και κείνοι, που κλειστήκανε και μέσα, που πολέμησανε, που πεινάσανε και που δοξαστήκανε. Θυμάμαι την άπελπισία του σ' αν γκρεμίσανε το Βενετσιάνικο Πύργο. Το παράθυρο της κάμαρας του αντίκρυζε την Ακρόπολη, και περισσότερο τον Πύργο. Με τράβηξε λοιπόν από το χέρι ένα πρωί και μέφερε στο παράθυρο. Τα μάτια του είτανε βουρκωμένα, ή φωνή του έτρεμε από λύπη κι άγανάχτηση: «Κοίταξε, παιδί μου, γκρεμίζουν τον Πύργο, θάφτουνε την ιστορία μας οι καταραμένοι. Τί τους πείραζε; Θάφτουνε μάς από κάτω από τ'α ρείπια του, θάφτουνε τον άγώνα μας, το αίμα μας, τ'α νειρά μας, τη λευτεριά που δώσαμε στον τόπον αυτό, τον άχάριστο! Οι καταραμένοι! Οι καταραμένοι! Νά!..» και τους έφασκέλωσε.

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Και καλὰ τους έκανε!
Ο ΚΩΣΤΗΣ. Βέβαια! Τους άξιζε.

Η ΧΑΡΗ. Αυτό μονάχα; Και ξύλο!..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Το θυμάμαι, σ' νάναι τώρα. Είμονα δεκαπέντε, δεκάξη χρονών παιδί και τέλειωνα το Γυμνάσιο. Ο δασκαλισμός δηλαδή είχε σταλάξει για καλὰ το φαρμάκι του στην ψυχή μου.

Η ΕΛΕΝΙΤΣΑ. Ουκ έτσι και φασκέλωσε, νά νά ναι οικονομίες.

Οι ψεύτες, δε μάς λένε πως θέλουμε παράδες για νά μπορούμε νά κάνουμε τ'α κέρια τους, μ'α φωνάζουνε πως όλα τ'α κάνουνε για το Έθνος! Περιφρομα όμως τους τ'α ψάλλε κ' η «Εστία» της περασμένης Τρίτης στο άρθρο της «Ακριβή Οικονομία».

Ο κόσμος, βλέπετε, άρχίζει νά μυρίζεται τις κατεργαριές τους κ' αυτό είναι πολύ εύχρηστο.

ΣΤ' ΑΛΛΟ

φύλλο θά δημοσιεύσαμε μια μεγάλη και βαθεία κριτική μελέτη του κ. Ψυχάρη για τον ποιητή Σουρή. Μονάχα την αναγγέλνουμε, έτσι σ'α δώρο πρωτοχρονιάτικο, στους άναγνώστες μας, χωρίς νά τήνε συστήσουμε, γιατί τ'α έργα του Δακτάλου δέν έχουν ανάγκη από συστάσεις. Το περίεργο μάλιστα είναι που με τη

μελέτη αυτή θά ένθουσιαστεί περισσότερο απ' όλους ο ίδιος ο Σουρή, γιατί πρώτη φορά είναι που κρίνεται η δουλιά του έτσι πλατειά και καλосυνείδητα. Ίσα με τώρα ο καημένος ο Σουρή μονάχα τ'α δημοσιογραφικά λιθάνια γνώρισε, και το άξιζε, στ' αλήθεια, νάκούσει κ' ένα λόγο σοβαρό.

ΚΑΤΙ

Θά συστήσουμε στην καλή μας «Μεταρρύθμιση» και πρέπει νά τ'ακούσει άρσ και το Έθνος; Θά άφελήσει και την κυκλοφορία της, ελπίζουμε, θά ξήσει μ' αυτό.

Πρέπει λοιπόν η «Μεταρρύθμιση» νά φερώνει κάθε μέρα και μια στήλη της ταχτικά, γι'α το λαό. Μ' άλλα λόγια η στήλη αυτή πρέπει νά γράφεται έτσι, με γλώσσα άπλη και με άπλεις ιδέες, νά τήνε καταλαβαίνει ο λαός, νά τήν άγνώνει, νά ένθουσιάζεται και νά παρασέρνεται απ' αυτήν.

Ας το κάλοσυλλογιστεί λιγάκι. Οι δακτάλοι φωνάζουνε πως ο λαός καταλαβαίνει τη γλώσσα των εφημερίδων, μ'α ψέματα λένε, καθώς πάντοτε. Τήνε καταλαβαίνει όσο καταλαβαίνει και τη γλώσσα του Βύαγγελίου, όσο κατ'άλλε πέρσι και τ'α

Τη στιγμή που ο παπούς καταριώτανε, του είπα: «Μά θά φαίνεται, παπού, καλύτερα ο Παρθενώνας και τ'άλλα μνημεία, σ'α γκρεμίστηκε ο Πύργος!..» Ο παπούς άνταξε από το θυμό: «Μέσ' στον Παρθενώνα σο, παλιόπαιδο!» και ξεστ'μισε με βρόμικη λέξη. «Ναι! μέσ' τον Παρθενώνα σου! Βρέ δασκαλόβρεμα, καταλαβαίνεις τί γίνεται σήμερα κει πάνω; Σκοτώνουν τους ζωντανούς για νά δείξουνε τους πεθαμένους! Κι έκλεισε με όρμη το παράθυρο. Από τότε, ίσα με που πέθανε, δέν ξαναβρήκαμε στην Ακρόπολη. Και το παράθυρό του άργα και που τ'άνοιγε. Κι αν τ'άνοιγε καμιά φορά, πρόντιζε νά μ'ην κοιτάζει κατ'α την Ακρόπολη, ή αν κοιτάζε, είτανε άδύνατο νά μ'ην κουνήσει σιγά τ'α χείλια του και νά μ'η πει: «Καταραμένοι! Καταραμένοι! Ο άγωνιστής, βλέπετε, ο πρόγονος, καταριώτανε τους άχάριστους απογόνους του!..

Η ΧΑΡΗ. Άρχίζω κ' εγώ νά τήν αγαπάω την Ακρόπολη του παπού σας. Η Ακρόπολη του Περικλή θά π'άψει δώ κι εμπρός νά με συγκινεί!..

Ο ΛΑΜΠΡΟΣ. Δε θαριόταστε. Σ'α μεθούνε τ'α λόγια και δέν το καταλαβαίνετε. Αν σ'α μιλούσε κανένας γι'α την Ακρόπολη του Φειδία, τήν Ακρόπολη του Φειδία θάγαπούσατε.

